

Elektronická evidence přípravků

Údaje o uvádění na trh přípravků na ochranu rostlin určených pro profesionální uživatele distributori již rok a půl zasílají do úložiště dat. Za tu dobu se s novým systémem jak distributori, tak dozorové orgány, naučili pracovat. Během tohoto období vyplynula z provozu úložiště řada potřebných úprav tak, aby byl systém přívětivější uživateli. Vylepšení se realizují i u aplikace k ověření přípravků.

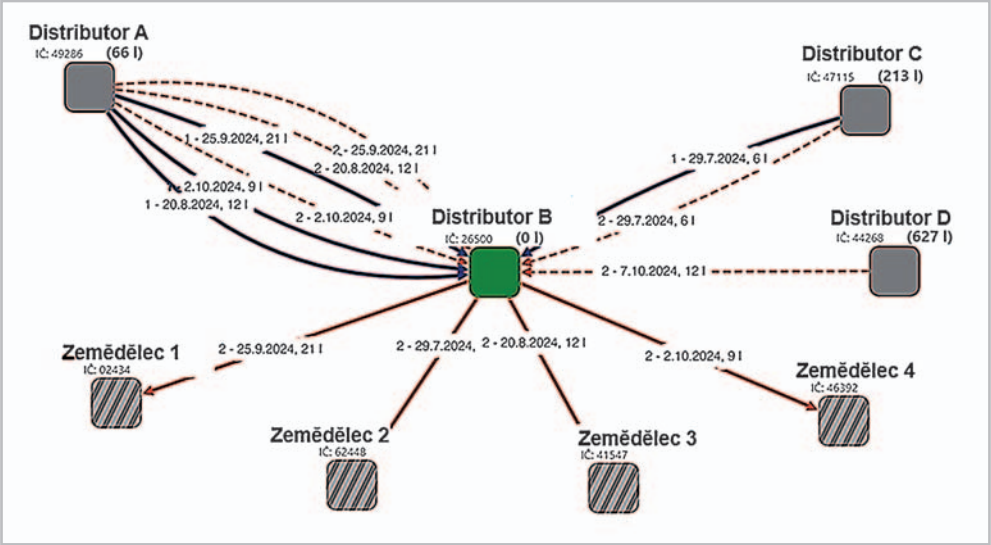
Již dříve Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) informoval o nových požadavcích na distribuci přípravků určených pro profesionální uživatele. Jedná se především o zasílání údajů o přípravcích na ochranu rostlin určených pro profesionální uživatele uváděných na trh do úložiště dat. Pro možnost elektronického načítání dat přímo z balení přípravků musí být přípravy na ochranu rostlin určené pro profesionální uživatele označeny dvourozměrnými čárovými kódy (2D GS1 DataMatrix), které obsahují minimálně GTIN (identifikaci obchodní jednotky), číslo šarže a datum výroby přípravku. Výrobků, jako jsou pomocné prostředky na ochranu rostlin, přípravky v hobby balení a přípravky bez omezení kategorie uživatele, se nové povinnosti netýkají. Ty mohou být v úložišti zohledněny na dobrovolné bázi,

Nejčastější chyby při zaslání dat do úložiště

	Pořadí
Zadané množství musí být dělitelné množstvím balení.	1.
GTIN v katalogu neexistuje.	2.
Chybně zadané IČO.	3.
U pohybů 1, 2, 3 musí být množství mj větší než 0.	4.
Pohyb xxx nebyl nalezen. Nelze provést smazání pohybu.	5.
Pro pohyby 1, 6 musí být zadané IČO druhé strany.	6.
Pro pohyb 7 musí být k GTIN kódu uvedena data v katalogu POR.	7.

pokud jim bylo vydáno evidenční číslo povolení ÚKZÚZ a mají přidělen GTIN. Přístup distributorů k novým povinnostem byl různý, někteří byli připraveni již před účinností novely zákona, která tyto změny přinesla, další, a to byla většina, byli schopni v úložišti fungovat během prvního půlroku ostrého provozu a pak byli i tací, kteří začali řešit přístup do úložiště teprve nedávno. Pozitivní je, že podíl subjektů, jež do úložiště prozatím nevložil žádný pohyb, je velmi malý. Tyto subjekty, pokud nehodlají v oblasti distribuce profesionálních přípravků na

ochranu rostlin dále působit, anebo už nepůsobí, mohou ÚKZÚZ požádat o zrušení, případně pozastavení, zápisu do registru distributorů. Od sezóny 2025 již bude ze strany ÚKZÚZ plnění nových požadavků plně součástí jeho kontrolní činnosti, pozice distributorů nezapisujících data do úložiště bude tedy vyjasněna. Distributoři údaje o distribuci přípravků předávají prostřednictvím webové služby MZe formou automatizovaného datového výstupu obsahujícího datovou větu ze svých skladových softwarů, nebo jejich manuálním zápisem

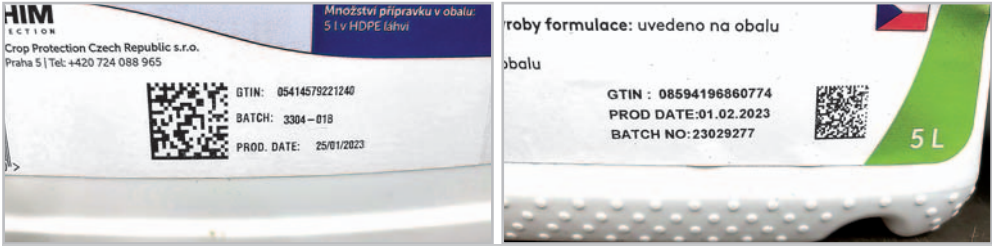

Příklad grafického znázornění pohybů

prostřednictvím formulářů přímo v úložišti. Chyby záznamů zaslaných datovou větou evidované úložištěm nejsou nikterak časté. Například v zaslaných hlášeních v říjnu 2024 byly nesrovnalosti v necelém 1 % pohybů. Charakteristiku nejčastějších chyb uvádí příložená tabulka. Při manuálním zápisu dat pomocí formulářů v úložišti je o chybě distributor ihned informován hláškou. Nejčastější chybou je při manuálním zápisu dat opětovné použití stejné hodnoty v „Označení pohy-

bu“, což způsobí přemazání v minulosti zadaného pohybu tohoto označení. Úložiště nově nabízí vlastní unikátní číselnou řadu, kterou může distributor využít a vyhnout se opakování dříve použitého označení pohybu. Nesoulad dat v úložišti způsobuje také zpětné stanovení data výroby z nejednotně zvolených dat expirace. Data zadaná do úložiště by měla odpovídat fyzickému označení daného přípravku. Je vhodné si ověřovat, zda je odběratel, či dodavatel aktivním subjektem v rejstříku podnikajících

osob. Při zadání neplatného IČO úložiště takový záznam neuloží. V poslední době byly v úložišti upraveny, nebo přidány, některé funkcionality, a to na základě zkušeností s fungováním úložiště jak ze strany ÚKZÚZ, tak ze strany distributorů. Byly například upraveny názvy sloupečků v úložišti do výstižnější podoby. Distributoři mají možnost si vygenerovat vizualizaci pohybů v grafické podobě (příklad z pohledu Distributora B zobrazuje příložený obrázek). (Pokračování na str. 26)

Příklady dvourozměrných čárových kódů na balení přípravků Foto archiv autora

Elektronická ...

(Dokončení ze str. 24)

V úložišti je nově nastavena lhůta 5 dnů, kdy systém čeká na párový pohyb. Pokud není párový pohyb v dané lhůtě do úložiště správně zanesen, je pohyb prohlášen za nespárovaný. Pět dnů bylo zvoleno s ohledem na to, že datum odeslání dodavatelem přípravku nemusí být totožné s datem přijmutí odběra-

telem. Distributor také může ke každému pohybu zadat interní poznámku, jako je např. číslo faktury, označení střediska apod. Ke každému pohybu je možné zapsat e-mail pro zaslání notifikací o stavech daného pohybu, zaslání notifikací bude zprovozněno v nejbližší době. U pohybů 4, 5, 6 a 7 (jedná se o skladovou ztrátu, aplikaci pří-

pravku distributorem, přebalení a dovoz/výroba přípravku) lze zadat záporné hodnoty v případě, kdy je třeba původní množství z důvodu změny určení přípravku upravit. Držitelé povolení mají, mimo zaslání souhrnné tabulky s používanými GTIN e-mailem, po dohodě s ÚKZÚZ možnost údaje do katalogu zaslat formou datové

věty i bez realizace vlastního pohybu. Více informací nejenom k novým funkcím získají zájemci na webu ÚKZÚZ v části Přípravky na ochranu rostlin – Kontrola – Ohlášení pohybů-návody.

Na samotné hodnocení očekávaných přínosů zavedení systému dohledatelnosti je ještě brzy, projeví se až při dlouhodobějším provozu systému. Již dnes však poskytuje dozorovým orgánům informace, které by jinak musely získávat provedením fyzických kontrol u jednotlivých subjektů.

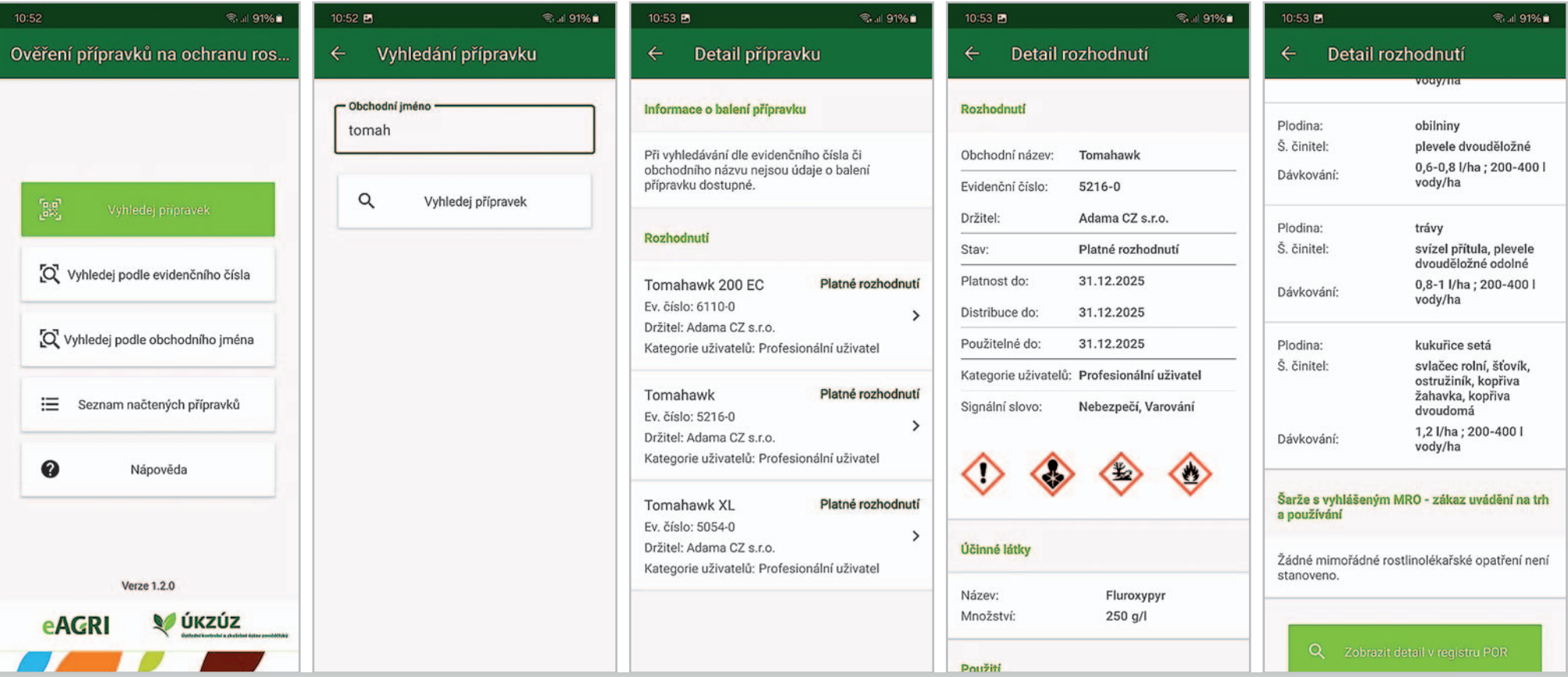
Velmi kladně je uživateli hodnocena aplikace pro ověření přípravků.

Aplikace je dostupná jak pro OS Android, tak pro iOS, a nově umožní vyhledávání informací ke konkrétnímu přípravku i podle obchodního jména – viz přiložené obrázky. Ověření toho, zda je přípravek řádně evidován v úložišti, však proběhne pouze naskenováním 2D kódu, či zadáním GTIN, čísla šarže a data výroby manuálně. Každopádně aplikace umožňuje pružnější a uživatelsky příjemnější čtení

dat z registru přípravků než webový prohlížeč.

Danou problematiku lze najít na webu ÚKZÚZ v oddílu Přípravky na ochranu rostlin – Registrace distributorů POR, 2D kódy. V části Důležité informace jsou pravidelně aktualizovány základní informace a odpovědi na nejčastější dotazy týkající se úložiště dat a označování přípravků 2D kódy.

Ing. Tomáš Jedlička
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Ukázka z aplikace pro veřejnost